

Anders Laureus,
Tanssiaiset vuodelta
1814. Maalattu
ranskalaisen
kaiverruksen
mukaan. Kuva
J.A. Bergs
målerisamling,
Tukholman
yliopisto.

rora-seuran talossa kaupungin ainoan sillan kupeessa. Tanssiaiset alkoivat neljän aikaan keskiviikkona päivällä ja kestivät kymmeneen asti illalla. Tunnettu luonnontieteilijä Per Kalm kertoo piispa Carl Mennanderille, kuinka kaikki osallistui-
vat tanssiin tai pelipöytiin. Naisille oli varattu teetä, suklaata ja sokerikorppeja, miehille puolestaan erillinen vetäytymistila tupakointia varten. ”Nu hafva vi här roligt”, tiivistä Kalm kaupungin säätyläisten tunnelmia.¹³

Assemblé-tanssiaisia järjestettiin Aurora-seuran talon lisäksi myöhemmin myös kauppias Josef Bremerin omistamassa Brinkkalan talossa ja lääninmaamittari Otto Paqvalinin vuokraamassa kaupungin köyhäintalossa. Tunnetuin 1700-luvun ja 1800-luvun alun tanssitalo oli kuitenkin ravintoloitsija Johan Reinhold Seipellin Tiirikkalankadulla sijainnut kellariravintola, jonka oli perustanut 1753 J.R. Seipelin isä Johan Seipel. Vuonna 1790 rakennukseen valmistui noin 140 neliömetrin kokoinen tanssitalo, jossa kaupungin loisteliaimmat juhlat ja assemblé järjestettiin.¹⁴ Assemblét siirrettiin Seipellin salista hetkeksi kaupungin köyhäin-

talolle, mistä oli Henrik Gabriel Porthanin mukaan kiittäminen Seipellin rouvan epäsiisteyttä ja uhmakkuutta.¹⁵

Seipellin maine ja suosio näyttävät vaihdelleen vuosisadan vaihteen molemmin puolin. Vuonna 1797 sekä kaupungin porvaristo että virkamieskunta järjestivät omat tanssiaisensa salissa, kun taas neljä vuotta myöhemmin Porthan pohti kirjeessään piispa Jacob Tengströmille Seipellin salin maineongelmia. Paikassa oli Porthanin tietojen mukaan haissut kesällä 1801 järjestettyjen kameliesitysten jäljiltä niin pahalta, ettei paikkaa voinut ajatellakaan käyttävänsä.¹⁶ Sen verran arvokas paikka Seipellin sali kuitenkin oli, että se kelpasi sekä kuningas Kustaa IV:n (1796) että keisari Aleksanteri I:n (1809) kunniaksi järjestettyjen juhlien pito-
paikaksi. Seipellin sali muuttui 1810-luvulla eliitin ja varakkaamman säätyläistön paikasta alemman porvariston, kuten pienkauppiaiden ja käsityöläisten, sekä opiskelijoiden huvittelupaikaksi. Salin ja ravintolan toiminta lakkasi Johan Seipellin kuoltua 1819.¹⁷

Syy Seipellin salin loiston himmentymiseen Turun seurapiirien silmissä oli ennen kaikkea kilpailun lisääntyminen. Venäläisen vallan saapumisen myötä tanssiaisia järjestettiin hetken aikaan vielä keskeneräisessä Turun akatemiatalossa, kunnes 1812 valmistui Turun Seurahuone, joka nosti seuralämän puitteet kaupungissa uudelle tasolle. Turkulaiset olivat jo 1797 yrittäneet käynnistää hanketta uudenlaisen tanssitalon rakentamiselle, mutta vasta kaupunkiin saapuneiden venäläisten suosiollisella avustuksella prosessi saatiin liikkeelle. Seurahuone rakennettiin nopeasti ja yhtä nopeasti siitä tuli suosittu seuralämän ja tanssin näyttämö Turussa. Seurahuoneella järjestettiin vuodessa noin 20 tanssin ympärille keskittyntä säännöllistä assemblé- ja naamiaisiltaa, joihin osallistui parhaimmillaan yhdellä kertaa satoja turkulaisen eliitin jäseniä sekä kaupunkiin saapuneita matkailijoita. Seurahuone oli nimenomaan Turun värikkään seurapiirin hanke, sillä sekä rahoittajien että käyttäjien joukko muodostui kaupungissa asuneesta aatelista, suuriruhtinaskunnan virkamiehistä, ylemmästä porvaristosta, akatemian professoreista, hovioikeuden virkamiehistä ja maahan muuttaneesta venäläisestä upseeristosta.¹⁸

Seurahuone oli valmistuttuaan yksi Turun hienoimmista ja suurimmista rakennuksista. Sen kivinen päärakennus oli kaksikerroksinen. Alakerta oli pyhitetty ravintolatoiminnalle ja ylempi kerros tanssille, esiintymisille sekä kaupungin merkittävimmille juhllisuuksille. Rakennuksen ylpeys oli sen keskellä sijainnut iso juhlasali, jonka yli 200 neliön lattiapinta-ala tarjosi avarat mahdollisuudet suurten tanssiaisten järjestämiseen. Salin sisustuksesta voi päätellä sen olleen merkittävä tila. Sen koristellusta kipsikatosta roikkui kahdeksan suurta lasikruunua lukemattomine kynttilöineen valaisten 11 tuuman levyisiä lattialautoja, rappattuja seinäpintoja, karttuuniverhoja sekä neljää kallista ranskalaista ovea. Valoa huoneeseen tuli lisäksi joen puoleisista suurista ikkunoista, ja lämpöä taas lisäsi Tukholmasta tuotu valkoinen, lasitettu kaakeliuuni. Kuumuutta ja väentungosta pääsi pakoon juhlasalissa sijainneiden sohvien ohella naisten ja miesten erillisiin